

روز جهانی زنبور

WORLD BEE DAY

SAVE THE BEES

زنبورها را حفظ کنیم

روز جهانی زنبور عسل

۲۰ می مصادف با ۳۱ اردیبهشت ماه هر سال، از طرف سازمان ملل متحد (UN) به عنوان روز جهانی زنبور (World bee day) نامگذاری شده است.

انتخاب یک روز در تقویم رسمی جهانی در جهت توجه بیشتر به اهمیت نقش بسیار بی بدیل زنبورها و سایر گرده افشان ها در سلامت کره زمین و بشریت صورت گرفته است. در واقع در این روز فرصتی را برای دولت ها، سازمان ها، جامعه مدنی و کلیه عموم مردم در همه کشورها فراهم می کند تا اقداماتی در جهت محافظت و تقویت گرده افشان ها و زیستگاه های آنها، بهبود فراوانی و تنوع آنها و همچنین پشتیبانی از توسعه پایدار زنبورداری ارائه نمایند. پیشنهادی که توسط جمهوری اسلوانی با حمایت فدراسیون بین المللی زنبورداران Apimondia و FAO ارائه شده است، برای بزرگداشت روز جهانی زنبور در ۲۰ می هر سال، با تأیید مجمع عمومی سازمان ملل در سال ۲۰۱۷ روبرو شد. دلیل انتخاب این روز به جهت سالروز تولد آنتون جانسا Anton Janša یکی از پیشگامان پرورش زنبور عسل در کشور اسلوانی صورت گرفته است.

زنبورها به عنوان مهمترین گرده افشان های طبیعت سهم موثری در گرده افشانی و تولید بذر و میوه و در ادامه تنوع و تکثیر گونه های گیاهی زراعی، باغی و از آن مهمتر گیاهان مرتعی دارند و تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم زنبورها در جوامع گیاهی و توسعه پایدار باعث شده است که در بسیاری از کشورها تنوع زنبورها به عنوان نبض سلامت اکوسیستم لحاظ گردند. تأثیرگذاری زنبورها در گرده افشانی به عنوان مهمترین فایده این حشرات ارزشمند برای بشر از یک سو و تولید طیف متنوعی از محصولات طبیعی و سلامت محور همچون عسل، ژل رویال، گرده گل، بره موم و زهر زنبور عسل از سوی دیگر باعث شده است که این نظریه ارائه شود که بیشتر از آن که زنبورها به انسان ها احتیاج داشته باشند این ما هستیم که به زنبورها نیازمند هستیم. اما متأسفانه سیاست های غلط سیاستمداران و مسئولین در چند دهه اخیر همراستا با گرم شدن کره زمین و کاهش جوامع زیستی زنبورها منجر به کاهش تنوع گونه ای زنبورها در دنیا و کاهش جمعیت زنبور عسل در بسیاری از کشورها به ویژه آمریکا شده است و زنگ خطر انقراض گونه های بومی زنبور در این کشور به صدا آمده است. همه شواهد و قرائن علمی ما را مصمم تر نموده است که برای ادامه زندگی در کره زمین به زنبورها محتاج هستیم و بایستی بیش از پیش هوای زنبورها به ویژه زنبور عسل را داشته باشیم. زنبور عسل نبض حیات کره زمین و بشریت است.

مهمترین دلایل انقراض زنبورها و کاهش جمعیت زنبورهای عسل در دنیا:

- ۱- کاهش اکوسیستم های طبیعی زیست زنبورها با تخریب زیست بوم ها
- ۲- افزایش سیستم های تک کشتی و کاهش منابع شهد و گرده مورد استفاده گرده افشان ها و زنبور عسل
- ۳- استفاده بی رویه و غیراصولی از نهاده های شیمیایی اعم از سموم و آفت کش ها به ویژه سموم گروه نئونیکوتینوئید ها
- ۴- عدم حمایت های لازم از زنبورداران به عنوان حافظان محیط زیست

متن پیام تبریک وزیر محترم جهاد کشاورزی به مناسبت روز جهانی زنبور مصادف با ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۹

زنبور عسل موجودی است الهی که خداوند تبارک و تعالی به آن وحی نموده و در قرآن کریم سوره مبارکه نحل (آیه های ۶۸ و ۶۹) از ارزشمندی و تولید محصولات سلامت محور آن نام برده است و نقش بی بدیلی در گرده افشانی گیاهان و کمک به تامین امنیت غذایی و حفظ محیط زیست دارد. این گونه بسیار مفید دارای تولیدات متنوع همچون ژل رویال، موم عسل، بره موم، گرده گل، شهد، زهر و ... است

امروزه پرورش زنبور عسل و نگهداری از آن به عنوان یک شغل تولیدی با ارزش افزوده بالا محسوب شده و نیاز به سرمایه زیادی نداشته و بازده آن سریع و حداکثر یکساله است. کشور ما با توجه به پوشش گیاهی مرتعی باغی و زراعی متنوع و چهار فصل بودن دارای پتانسیل خوبی برای صنعت زنبورداری است در حال حاضر حدود ۱۰۰ هزار زنبورستان و بیش از ۱۰.۵ میلیون کلنی زنبور عسل در کشور وجود دارد که از این میزان ۱۱۲.۵ هزار تن عسل و ۳۲۸۸ کیلوگرم ژله رویال تولید می گردد. روز ۳۱ اردیبهشت ماه که به نام روز جهانی زنبور نامگذاری شده است این فرصت را فراهم آورده تا ضمن پاسداشت نقش و جایگاه زنبورها در بقا و کیفیت زندگی بشر، وظیفه مندی در حفظ و حراست از این گونه مفید و ارزشمند یادآوری شود. این روز را به جامعه فعالین صنعت سرزمین مادری و آنان که در اقصی نقاط جهان مشغول به این حرفه سبز و مفید برای جامعه بشری می باشند تبریک و تهنیت عرض می کنم. درود می فرستم به شما زنبورداران پاکدست و سایر فعالین این عرصه در کشور که با توان بالای خود و تلاش روز افزونتان توانسته اید صنعت زنبورداری ایران عزیز را به جایگاه های رفیع در سطح جهانی نائل آورید.

در سال مزین به جهش تولید، افزایش تولید محصولات زراعی و باغی بیش از هر عامل دیگری مرهون جهاد گرده افشانی پرورش دهندگان زنبور عسل خواهد بود. بنابراین وزارت جهاد کشاورزی خود را متعهد به حمایت از فعالین بخش در رفع مشکلات و چالشها و تسهیل و بهبود تولیدات آنها می داند.

کاظم خاوازی

وزیر جهاد کشاورزی

مهمترین حشرات گرده افشان ایران

حشرات با حدود ۵ میلیون گونه شناسایی شده متنوع ترین موجودات کره زمین هستند و در این بین زنبورها با حدود ۲۰ تا ۳۰ هزار گونه شناسایی شده اهمیت بالایی در گرده افشانی و تنوع گونه‌های گیاهی کره زمین ایفا می‌کنند. در ایران به لحاظ تنوع اقلیمی و شرایط آب و هوایی تنوع گونه‌ای بالایی به لحاظ زنبورها وجود دارد که شناخت و معرفی مهمترین این زنبورها در روز جهانی زنبور خالی از لطف نخواهد بود.

۱- زنبور عسل معمولی *Apis mellifera*

مهمترین حشره گرده افشان تجاری ایران که به صورت بومی در منطقه رویشی زاگرس و جنگل‌های هیرکانی در شمال کشور برای هزاران سال در داخل تنه درختان بلوط، افرا، گلابی وحشی، نمدار، توسکا، راش و همچنین داخل صخره‌ها زیست داشته است. پژوهش‌های علمی حاکی از این است که منشا اولیه و اجداد اولیه زنبور عسل معمولی در ایران و در شمال غرب کشور بوده است و از این منطقه به سایر مناطق توسعه یافته است و وجود نژاد زنبور عسل ایرانی به نام *Apis mellifera meda* گواهی بر این ادعا است. در حال حاضر بیش از ۱۰ میلیون کلنی زنبور عسل مدیریت شده و بیش از هزاران کلنی وحشی این گونه زنبور عسل در داخل تنه درختان و صخره‌ها زیست دارد و اهمیت بالایی در گرده افشانی گیاهان باغی، زراعی و مرتعی سراسر کشور دارد.

۲- زنبور عسل کوچک *Apis florea*

زنبور عسل کوچک یکی از حشرات گرده افشان مهم مناطق گرمسیری و خشک در ایران و سایر کشورهای زیستگاه این زنبور عسل است. پراکنش این گونه زنبور در یک نوار گرمسیری به طور تقریبی ۲۰۰۰ کیلومتر که از قصر شیرین در غرب ایران شروع و تا سیستان و بلوچستان در جنوب شرقی در ۱۰ استان کشور می‌باشد. این گونه زنبور به صورت وحشی و مهاجر در داخل صخره‌ها و روی شاخه درختانی همچون کنار، آکاسیا، حرا و پسته وحشی و گاه در حیاط منازل شهرها زیست دارد. اهمیت اصلی این گونه گرده افشانی گونه‌های گیاهی گرمسیری در منطقه رویشی خلیج فارس و عمانی و تولید عسل است. عسل این گونه به صورت کلنی توسط بومیان و افراد محلی برداشت می‌شود. متأسفانه برداشت بی رویه و غیراصولی منجر کاهش جمعیت این حشره ارزشمند در جنوب کشور شده است.

مهمترین حشرات گرده افشان ایران

۳ - زنبورهای مخملی

زنبورهای مخملی یکی از مهمترین حشرات گرده افشان مراتع هستند که تاثیر بسزایی در گرده افشانی طیف وسیعی از گیاهان دارند. تنوع بسیار بی نظیری از این زنبورها در فلات ایران و به ویژه مناطق کوهستانی و جنگلی ایران وجود دارد. اغلب این گونه‌ها به صورت وحشی در اجتماعات کوچکتر از زنبور عسل در داخل خاک و تنه درختان کلنی دارند. این گونه‌ها توانایی تولید عسل را ندارند و شهد گیاهان را به صورت خام درون حفره‌های خمره‌ای شکل ذخیره می‌کنند. این گونه‌ها زمستان گذرانی تنها با ملکه بارور انجام می‌شود و سایر زنبورهای کلنی در زمستان از بین می‌روند. از مهمترین گونه‌های زنبور مخملی در ایران می‌توان به *Bombus persicus*، *Bombus terrestris* و *Bombus niveatus* اشاره کرد.

۴ - زنبور برگ بر یونجه *Megachile rotundata*

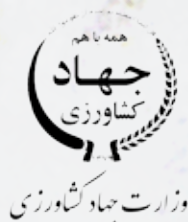
زنبور برگ بر یونجه حشره گرده افشان اختصاصی گیاه یونجه به عنوان مهمترین گیاه علوفه‌ای در جهان و بومی فلات ایران است. این گونه زنبور برگ خلاف زنبور عسل به صورت انفرادی زیست دارد و توانایی تولید عسل را ندارد. کلنی‌های این زنبور از برگ‌های گیاهان مختلف به ویژه برگ‌های یونجه تهیه می‌شود. زنبورها با مهارت تمام قطعاتی از برگ یونجه را برش داده و به داخل کلنی تونل مانند منتقل کرده و محل پرورش نوزادان است. این گونه زنبور گرده افشان موثرتری برای گیاهان تیره نیامداران و به ویژه یونجه است و کارایی بیشتری از زنبورهای عسل در گرده افشانی یونجه دارد.

۵ - زنبور نجار *Xylocopa sp*

یکی از بزرگترین گونه‌های زنبور در دنیا و ایران محسوب می‌شوند و به جهت لانه سازی و توانایی سوراخ کردن چوب به عنوان زنبورهای نجار شناخته می‌شوند. رنگ‌های بسیار زیبا و درخشان بنفش، آبی نفتی و زرد به زیبایی این حشرات گرده افشان افزوده است. این گونه زنبورها به صورت انفرادی در داخل چوب منازل روستایی و یا تنه درختان پوسیده کلنی دارند. مهارت و ظرافت بالای این حشرات در گرده افشانی، جمع آوری شهد و گرده واقعا مثال زدنی است. این زنبورها رفتار تهاجمی کمی دارند اما توانایی نیش زدن را دارند. این گونه زنبورها نیز توانایی تولید عسل را ندارند. از مهمترین گونه‌های زنبور نجار در ایران می‌توان به زنبور نجار بنفش *Xylocopa violacea* اشاره کرد.

زنبورهای گرده افشان دیگری از جنس‌های *Nomada* و *Eucera*، *Tetraloniella*، *Halictus*، *Lasioglossum*، *Osmia* از دیگر حشرات ارزشمند بومی فلات ایران هستند که تاثیر بسزایی در گرده افشانی گیاهان ایران ایفا می‌کنند. چند صد گونه از این زنبورها به صورت وحشی و اغلب انفرادی با ملاقات گل‌ها در حین جمع آوری شهد و یا گرده به انتقال دانه‌های گرده گیاهان مشغول هستند و نقش بی‌بدیلی در تلقیح بیشتر و بهتر گل‌ها و در ادامه تولید بذر و افزایش تنوع و تراکم گیاهان ایفا می‌کنند.

متن پیام تبریک معاون محترم امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی به مناسبت روز جهانی زنبور - مصادف با ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۹

سی و یکم اردیبهشت "May ۲۰" به همت و همراهی سایر کشورها روز جهانی زنبور نامگذاری شد. اختصاص یک روز جهانی به نام زنبور فرصت مناسبی برای یادآوری نقش موثر این حشره مفید در امنیت غذایی انسان از طریق گرده افشانی گیاهان و در نتیجه افزایش محصولات کشاورزی، مرتعی، جنگلی و حفظ محیط زیست است.

این روز را به شما زنبورداران پرتلاش که طی سالیان متمادی شایستگی های خود را در سخت ترین شرایط اقلیمی برای حفظ زنبور عسل به اثبات رسانده اید و نیز تمامی دست اندرکاران صنعت زنبورداری کشور تبریک می گویم و امیدوارم جامعه کشاورزان ما از نقش ارزنده زنبور عسل در افزایش محصولات کشاورزی بیش از پیش بهره برداری کنند و همگی در اعتلای تولید میهن عزیزمان موفق و سربلند باشند.

مرتضی رضایی

معاون امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

متن پیام تبریک معاونت محترم توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به مناسبت روز جهانی زنبور - مصادف با ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۹

بیستم ماه می، مصادف با ۳۱ اردیبهشت هر سال، به عنوان روز جهانی زنبور عسل نام گذاری شده است. این روز برای یادآوری این نکته مهم می باشد که دنیا تا چه حد به فعالیت های زنبور عسل و محصولات آن وابسته است، که وجود آن نمادی است از سلامت محیط زیست. در کنار این ارزش حیاتی، زنجیره ارزش صنعت زنبورداری هم می تواند مولد خلق ثروت فراوان و هم توسعه کسب و کارهای پررونق باشد. منتهی این مهم نیازمند این است که به زیست بوم این رسته به صورت یکپارچه نگریسته شود و تکمیل حلقه های مفقوده زنجیره ارزش و تولید و توسعه محصولات متنوع و عمق بخشیدن به بازار داخلی و خارجی در کنار استفاده از فناوری های روز دنیا در دستور کار قرار گیرد.

سازماندهی و هدایت تخصصی زیست بوم رسته زنبورداری نیازمند تعامل مؤثر بخش های خصوصی و دولتی می باشد که در این راستا، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با پشتیبانی سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو) و همراهی و همکاری وزارت جهاد کشاورزی، تشکلهای و شرکت های پیشرو بخش خصوصی این صنعت، اقدام به اجرای برنامه توسعه این رسته نموده است. این برنامه به ویژه بر ارتقای مهارت فعالان رسته، استفاده از فناوری های نوین در توسعه زنجیره ارزش محصولات رسته، حمایت از ایجاد و فعالیت نهادهای پشتیبان کسب و کار جهت تولید محصولات و خدمات نوین در صنعت زنبورداری، شکل گیری پلتفرم های تعاملی با استفاده از فناوری های دیجیتال برای سازماندهی تمامی ذینفعان زیست بوم رسته و استفاده از ظرفیت دانش و نوآوری داخلی و خارجی برای تولید محصولات با ارزش افزوده بالا جهت عرضه به بازار داخل و خارج کشور تمرکز دارد.

اینجانب ضمن تبریک این روز به همه فعالان و دست اندرکاران صنعت زنبورداری در بخش های خصوصی و دولتی به ویژه زنبورداران عزیز، امیدوارم که نهادهای ذینفعان اقدامات و برنامه های انجام شده، منجر به رونق تولید و رشد مستمر و روزافزون این صنعت در کشور گردد.

عیسی منصوری

معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

آمار صنعت زنبورداری ایران (۱۳۹۸) (منابع: فائو ۲۰۱۸ - آمارنامه رسمی وزارت جهاد کشاورزی ۱۳۹۸)

آمار جهانی

- تولید مقدار ۱۰.۸ میلیون تن عسل
- متوسط سرانه مصرف ۲۵۰ گرم عسل در سال

- تعداد ۹۸۲۱۲ زنبورستان
- تعداد ۱۰.۶ میلیون کلنی زنبور عسل (۱۰.۳ میلیون کلونی مدرن، ۳۴۳ هزار کلنی بومی)
- تولید مقدار ۱۱۲ هزار تن عسل
- تولید مقدار ۳.۳ تن ژل رویال
- تولید مقدار ۲۸۵ تن گرده گل
- تولید مقدار ۲۲۲۳ تن موم زنبور عسل
- تولید مقدار ۴.۵ کیلوگرم زهر زنبور عسل
- سرانه مصرف ۱.۳ کیلوگرم عسل در سال

آمار ایران:

- طبیعت چهار فصل و تنوع اقلیمی متنوع
- دارای بیش از ۱۰۰۰ نوع گونه گیاهی
- ارزشمند برای فعالیت زنبورداری
- قابلیت تولید بیش از ۵۴ نوع عسل تک گل

ظرفیت های طبیعی کشور ایران برای فعالیت زنبورداری:

۱. عسل چندقیاه کوهستان
۲. عسل چندگیاه دشت
۳. عسل گـ
۴. عسل کنار ایـرانی
۵. عسل گون گزانگبین
۶. عسل یونـجه
۷. عسل مرکبات
۸. عسل نمـدار

عسل های انحصاری و خاص کشور ایران

۱. عسل گون گزانگبین
۲. عسل موشکـورک
۳. عسل زرشـک
۴. عسلک ترنجـبین
۵. عسل پونه سای بینالودی

عسل های شاخص کشور ایران

جایگاه صنعت زنبورداری در جهان

- رتبه دوم بیشترین تعداد کلنی در جهان.
- رتبه سوم بیشترین تولید عسل در جهان بعد از چین و ترکیه.
- جزو پنج کشور برتر دنیا در تولید انبوه ژل رویال.
- دارای بزرگترین کوچ زنبور عسل در دنیا با بیش از ۴ میلیون کلنی زنبور عسل از مناطق سردسیری به مناطق گرمسیری.
- رتبه بیستم دنیا در تنوع گونه های گیاهی، با بیش از ۸۰۰۰ نوع گونه گیاهی.

متن پیام تبریک ، مشاور محترم معاون وزیر و مجری طرح توسعه زنبورداری کشور به مناسبت روز جهانی زنبور - مصادف با ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۹

نقش زنبور عسل همچون سایر نهاده های تولید در برنامه ریزی کشاورزی بسیار مهم است به طوریکه موفقیت تکثیر و تولید مثل گیاهان و نهایتاً تامین امنیت غذایی جامعه را مرهون عمل موثر و حیاتی گرده افشانی زنبور عسل می دانند زیرا یک سوم محصولات کشاورزی و تولید مناسب بیش از یک دوم بذور روغن های خوراکی و افزایش کمی و کیفی تولید علوفه مورد نیاز برای تغذیه دامها، به گرده افشانی زنبور عسل وابسته است.

زنبور عسل با تولید عسل به طور مستقیم بخشی از غذای انسان را تامین می کند و به واسطه تولید محصولاتی مانند ژل رویال، زهر ، موم، بره موم و گرده گل در صنایع مختلف داروسازی، آرایشی، بهداشتی، نساجی و ... نقش دارد. زنبوردرمانی به واسطه نیش زنبور عسل را نیز باید به این همه افزود. در واقع زنبور عسل نه تنها زندگی بشر بلکه به دلیل تاثیر مستقیم بر محیط زیست، حیات کره زمین را تحت تاثیر قرار می دهد.

به میمنت فرارسیدن روز جهانی زنبور به همه تلاش گران عرصه تولید کشور بخصوص زنبورداران بی ادعا و خستگی ناپذیر و سایر فعالین صنعت زنبورداری تبریک و تهنیت می گویم.

امیدوارم در مسیر ریل گذاری شده با اهداف منطبق بر چشم انداز سند راهبردی توسعه زنبورداری کشور، حوزه فعالیت زنبورداری در افق ۱۴۰۴ به جایگاه پیشرو در بخش کشاورزی، سرآمد در منطقه و رقابت پذیر در جهان، بهره مند از دانش و فن آوری روز ، برخوردار از کسب و کارهای اقتصادی و پررونق، عرضه کننده محصولات قابل اعتماد ، متنوع و ارزش آفرین دست یابد.

فرهاد مشیر غفاری

مشاور معاون وزیر و مجری طرح توسعه زنبورداری کشور

متن پیام تبریک مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه صنعت زنبورداری کشور به مناسبت روز جهانی زنبور - مصادف با ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۹

درود می فرستم به فعالین صنعت زنبورداری کشور، به ویژه زنبورداران پاکدست میهن عزیزم و سلام می کنم به دوست داران محیط زیست و طبیعت این کره خاکی، امروز ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ مصادف با ۲۰ می ۲۰۲۰، در تقویم جهانی، به نام روز زنبورهای گرده افشان به ویژه زنبور عسل ثبت شده است، اقدامی نمادین برای یادآوری نقش و جایگاه این موجودات آسمانی، خارق العاده و ارزشمند در حفظ طبیعت و محیط زیست، تضمین امنیت غذایی و تولید محصولات سلامت محور نظیر عسل. ثبت این روز به ما یادآوری می کند، ارزش وجودی و واقعی زنبورهای گرده افشان به ویژه زنبور عسل نه به خاطر تولید عسل بلکه به دلیل عمل گرده افشانی گیاهان اعم از زراعی، باغی و مرتعی است که ارزش اقتصادی آن را بین ۹۰ تا ۱۴۰ برابر ارزش اقتصادی تولید محصولات نظیر عسل برآورد شده است.

نقشی که متأسفانه در سایه توسعه روزافزون مصرف آلاینده های محیط زیستی نظیر سموم و آفت کش ها و به تبع آن کاهش شدید جمعیت این حشرات ارزشمند به فراموشی سپرده شده است. مخاطب این روز، از یک طرف دولت ها هستند، تا با اصلاح قوانین و رویه ها مانع نابودی بیش از پیش این موجودات ارزشمند شوند، و با اتخاذ سیاست های حمایتی از جامعه زنبورداران و فعالین این صنعت حمایت نمایند. اما از طرف دیگر مخاطب این روز، زنبوردار ها و سایر فعالین مرتبط با این فعالیت هستند، تا تلاش و زحمت آنها برای پرورش زنبورها به ویژه زنبور عسل به عنوان مهمترین زنبور گرده افشان در کره خاکی پاس داشته شود.

به همین مناسبت، صندوق حمایت از توسعه صنعت زنبورداری کشور، به عنوان تنها نهاد توسعه ای و فراگیر ترین تشکل ملی در صنعت زنبورداری کشور ایران، فرا رسیدن این روز را با تاکید بر شعار بین المللی "زنبورها را حفظ نماییم" به جامعه زنبورداری کشور به ویژه زنبورداران عزیز این مرز و بوم و زنبورداران سایر نقاط جهان تبریک عرض می نماید.

بهزاد بانکی پور

مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه صنعت زنبورداری کشور

دستاوردهای صنعت زنبورداری کشور در چارچوب همکاری‌های فی مابین صندوق حمایت از توسعه صنعت زنبورداری کشور، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، یونیدو و بخش خصوصی

همکاری با نهادهای بین‌المللی و سایر کشورها

- سامانه مبادلات صنعت زنبورداری کشور
- طراحی و استقرار زنجیره ارزش صنعت زنبورداری
- تأسیس بنیاد ملی ارتقای بهره‌وری و مهارت صنعت زنبورداری کشور
- سرمایه‌گذاری چاپ و توزیع کتاب آشنایی با گیاهان ارزشمند در زنبورداری ایران
- ایجاد اولین شتاب‌دهنده تخصصی کسب و کارهای نوپا در صنعت زنبورداری

۲. توسعه زیرساخت‌ها

تأمین نیازمندی‌ها

- پرداخت بالغ بر ۱۷۵۰ میلیارد ریال تسهیلات ارزان قیمت و سهل الوصول
- تأمین بالغ بر ۴۵ هزار تن نهاده‌های مورد نیاز بخش زنبور عسل کشور

- ارتقای مهارت و دانش زنبورداران کشور طی برگزاری بیش از ۵۰ دوره آموزشی تخصصی توسط تشکلهای زنبورداری
- انتقال نوآوری کالای خمیر شیرین
- توسعه تکنیک تولید انبوه ژل رویال
- بومی‌سازی استحصال زهر زنبور عسل
- دستیابی به دانش فنی استحصال میلیتین از زهر زنبور عسل
- انتقال یافته‌های تحقیقاتی ایستگاههای اصلاح نژاد ملکه‌های زنبور عسل داخلی به بخش تولید.

انتقال تکنولوژی و نوآوری‌های جدید:

توسعه بازار و صادرات:

- ایجاد اولین برند ملی صنعت زنبورداری کشور (اکسیر)
- توسعه شبکه فروشگاه‌های زنجیره‌ای (اکسیر)
- صادرات اولین محموله زهر زنبور عسل به کشور گرجستان
- توسعه محصولات جانبی در صنایع دارویی، آرایشی، بهداشتی و غذایی
- حضور موفق در رویداد های بین‌المللی به ویژه آپ‌بی موندیا (Apimondia ۲۰۱۷ - Turkey)
- کسب مقام سوم با کیفیت‌ترین عسل جهان

**متن پیام تبریک مدیر محترم توسعه صنعتی و مدیر پروژه توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار
سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو)
به مناسبت روز جهانی زنبور مصادف با ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۹**

سازمان ملل متحد روز بیستم ماه می به عنوان روز جهانی زنبور عسل در نتیجه ابتکار عمل کشور اسلوانی در سال ۲۰۱۷ برای افزایش آگاهی عمومی در مورد اهمیت زنبورها، تهدیداتی که با آن روبرو هستند، نیاز به محافظت از زیستگاه‌های طبیعی و سهم آن‌ها در توسعه پایدار تعیین کرد.

بنابراین، اهمیت زنبورها و سایر گرده افشانها در متوقف کردن از بین رفتن تنوع زیستی و تخریب اکوسیستم‌ها بارها در رسانه‌ها به تصویر کشیده شده است.

ما در سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو) کاملاً متعهد هستیم که تلاش‌های خود را برای بهبود و ارتقای صنعت زنبورداری جمهوری اسلامی ایران در برنامه توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار ادامه دهیم.

به همه زنبورداران محلی این روز را تبریک می‌گوییم و از تلاش‌های خستگی‌ناپذیر ذینفعان کلیدی ما از جمله وزارت کار، وزارت جهاد کشاورزی و صندوق حمایت از توسعه صنعت زنبورداری و سایر سازمان‌های مرتبط قدردانی می‌کنم.

بگذارید تلاش‌های خود را برای مشارکت فعالانه در این ابتکار ارزشمند برای محافظت از گونه‌های در معرض خطر و به تبع آن سیاره خود ادامه دهیم.

مارلن باکالی

مدیر توسعه صنعتی و مدیر پروژه توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار - یونیدو

متن پیام تبریک سفیر محترم جمهوری اسلوونی در ایران به مناسبت روز جهانی زنبور – مصادف با ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۹

همکاران و دوستان عزیز،

اجازه دهید به مناسبت روز جهانی زنبور عسل مراتب شادباش خود را به شما، همچنین زنبورداران ایرانی و کل جهان ابراز نمایم. کشور اسلوونی به سازمان ملل پیشنهاد داد که روز ۲۰ ماه مه را به عنوان روز جهانی زنبور عسل اعلام نماید. در ماه دسامبر سال ۲۰۱۷، پس از سه سال تلاش در سطح بین المللی، کشورهای عضو سازمان ملل متحد به اتفاق آرا پیشنهاد اسلوونی را تصویب کردند.

هدف از روز جهانی زنبور عسل افزایش آگاهی عمومی در مورد اهمیت زنبورها و سایر گرده افشان ها برای بشریت، در سایه امنیت غذایی و ریشه کنی جهانی گرسنگی و نگرانی برای محیط زیست و تنوع زیستی است. به دلیل شیوع ویروس کرونا، این بزرگداشت بین المللی امسال به طور مجازی برگزار می شود. تحت عنوان "مشارکت کنید"، برگزار کنندگان این رویداد می خواهند نظرها را به اهمیت حفظ زنبور عسل و دیگر گرده افشانها جلب کنند. با وجود همه گیری بیماری، فعالیت های سفارت جمهوری اسلوونی در تهران کاملاً محدود نخواهد شد بلکه به نیمه دوم سال موکول خواهد گردید.

از سوی دیگر، قصد دارم به عنوان نمونه از زنبورداران اسلوونیایی تبعیت کنم، که حتی با وجود ویروس کرونا از وقف خود برای نگهداری از زنبورها کوتاهی ننمودند.

در زمان قرنطینه، دولت اسلوونی، زنبورداران را به عنوان کارگران اصلی جامعه قلمداد نمود و به آنها اجازه داد که آزادانه به سمت کندوهای خود رفت و آمد کنند. زیرا آنها در تعادل اکوسیستم برای ما، در سطح جهانی، نقش اساسی دارند. همکاران و دوستان عزیز،

مایلم از شما برای جشن گرفتن این رویداد مهم با یکدیگر، زمانیکه شرایط اجازه دهد، حضوراً دعوت بعمل آورم، تا آن زمان، صمیمانه به شما درود میفرستم و بهترین ها را برای شما آرزو می کنم.

متشکرم!

کریستینا رادی

سفیر جمهوری اسلوونی در ایران

متن پیام تبریک سفیر محترم آفریقای جنوبی در ایران به مناسبت روز جهانی زنبور - مصادف با ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۹

روز بخیر، روز جهانی زنبورداری مبارک باد.

تقاضا برای عسل با کیفیت و ارگانیک به سرعت در جهان در حال افزایش است و عرضه با تقاضا برابری ندارد. در آفریقا طبق گزارشات مردم سه برابر بیش از تولید عسل در قاره آن را مصرف می کنند. در قسمت های جنوبی تر، آفریقای جنوبی نیز گرفتار برآورده کردن تقاضای مصرف کننده ها میباشد در حالیکه به شدت به واردات از چین تکی است. کشوری که برای داشتن متداول ترین شیرین کننده های طبیعی در جهان معروف است.

کارشناسان این صنعت برآورد کرده اند که در آفریقای جنوبی سالانه ما حدود ۲۰٪ زنبور عسل را از دست می دهیم. ممکن است این رقم به بزرگی رقمی که کشور های دیگر در حال تجربه آن هستند نباشد ولی در تصویر بزرگتر با توجه به تقاضای مصرف کنندگان عسل، رفتارهای خرید و درک یا عدم درک ما از امنیت غذایی، شرایط نیاز به تمرکز و تعهد به تغییر دارد. زنبورها با تهدیدهای پیچیده ای روبرو هستند از جمله از دست دادن محل زیست، تکه تکه شدن و تخریب، تغییرات اقلیمی و تغییرات آب و هوا، آفت کش ها و آلودگی های محیطی.

زنبور های عسل بیش از ۳۰٪ از غذایی را که می خوریم گرده افشانی می کنند. بدون زنبور های عسل و صنعت زنبور داری، ما این غذاها را یا کمتر داشتیم و یا نداشتیم. آنها برای تولید بیش از ۶۰ نوع محصول زراعی در آفریقای جنوبی حائز اهمیت می باشند. جهت نمایان کردن وسعت نقش آنها، این غذا ها شامل میوه های برگریز، میوه های نیمه گرمسیری، آجیل و خشکبار، انواع توت ها، ملون ها شامل خربزه و هندوانه، محصولات دانه روغنی، محصولات زراعی علوفه ای و بسیاری از محصولات زراعی دانه ای می باشد. برخی از محصولات زراعی تقریباً کاملاً به زنبور های عسل وابسته هستند، مانند دانه هویج، پیاز، گلابی، انواع توت و ماکادامیا؛ در مورد تعداد تولیدات کشاورزی این رقم به حدود ۲۰ میلیارد راند در سال می باشد. و اوضاع همچنان بیشتر در تنگنا قرار میگیرد از آنجاییکه کارشناسان این صنعت خاطر نشان کردند که ما نیاز داریم که جمعیت زنبور عسل مان را در ۱۰ سال آینده دو برابر کنیم تا بتوانیم خدمات گرده افشانی را برای تقاضاهای روز افزون برآورده نماییم. این تقاضای گرده افشانی ناشی از تقاضای ما برای مواد غذایی بیشتری است که زنبور عسل گرده افشانی می کند.

به دلیل همین مجموعه از استرس زها در کندوها، و تأثیر عوامل منفی در کسب و کار بنابراین نباید متعجب شوید اگر متوجه شوید که امروزه تولید ما نسبت به آنچه در دهه ۹۰ تولید می کرده ایم ۴۰٪ کاهش یافته است. آمار و ارقام حکایت از آن دارند که واردات عسل ما سالانه بیش از ۳۰۰۰ تن می باشد. افزایش مقدار واردات کمبود تولید محلی را جبران می کند ولی عادت خرید افراد آفریقای جنوبی این مسئله را وخیم کرده است و ما بعنوان جامعه ای بزرگ این کالا را با قیمت بالا خریداری می کنیم و برای تامین حدود ۹۰٪ این تقاضا به واردات آن از طریق بازار چین سوق پیدا کرده ایم.

با توجه به اینکه در رسیدگی به نیازهای زنبورهای عسل و حمایت از صنعت زنبورداری مان اقدام مفید و سازنده ای نداشته ایم این صنعت ضرر میلیونی داشته است و منجر به بیکاری افراد شده است. ایفای نقش در تهدید موجود علیه زبورها صرفا به مواد سمی و بیماری ها یا علوفه متنوع برای زنبورها محدود نمی شود بلکه مسئله زنده نگه داشتن یک صنعت است.

در سال ۲۰۱۷، دست اندرکاران صنعت زنبورداری گزارشی در خصوص پایداری جمعیت زنبور عسل و زنبورداری در کیپ (Cape) غربی منتشر کردند که با توجه به تداوم گسترش کشاورزی آیا برای گرده افشانی محصولات مهم زراعی زنبور عسل به تعداد کافی وجود دارد یا خیر. بعنوان مثال، نیاز حال حاضر برای صنعت میوه های پائیزی حدود ۶۵۰۰۰ واحد گرده افشانی می باشد و این تعداد طی دهه آتی بخاطر کشت های جدید و حداقل به میزان ۳۰۰۰۰ واحد گرده افشانی افزایش خواهد یافت که ناشی از کشت های جدید و افزایش و تشدید محوطه زیرکشت می باشد.

گرچه کانون توجه این گزارش کیپ غربی می باشد که اکثر زنبورداران در آنجا متمرکز شده اند اما مسئله اشاره شده در مورد مناطق دیگر نیز صدق می کند.

گرده افشان ها، از جمله زنبورهای عسل، منافع زیادی برای بشر دارند. سلامت ما بشدت به اکوسیستم های مختلف و عملکرد آنها بستگی دارد. ایجاد و حفظ سلامتی مطلوب این اکوسیستم بمیزان زیادی در گرو گرده افشان ها می باشد. گرده افشانی به معنای انتقال گرده از بخش های نر گل به بخش های ماده و در نتیجه ایجاد میوه می باشد. اکثر میوه ها، دانه ها و میوه های بی هسته محتاج حشرات مخصوصا محتاج زنبورهای عسل می باشند تا تولید میوه یا دانه تضمین شود.

براساس حفظ منابع طبیعی آفریقا (CSA)، بازده صنعت عسل محلی سالانه بطور میانگین حدود ۳.۲ میلیارد رُند (واحد پول آفریقای جنوبی) بوده و در حال حاضر، سالانه ۲۰۰۰ تن عسل تولید می کند. در مجموع ارزش صنعت گرده افشانی، عسل و موم در کشور معادل ۲۰ میلیارد رُند می باشد.

گرچه در صورت ارایه مدل صحیح و سرمایه گذاری برای این کسب و کار، این آمار و ارقام می توانند افزایش چشمگیر داشته باشند.

در خاتمه، با توجه به موارد فوق الذکر، سفارت آفریقایی جنوبی در جمهوری اسلامی ایران، جهت توسعه صنعت زنبورداری در آفریقای جنوبی و انتقال مهارت ها و دانش این صنعت، فرصتی را جهت برقراری ارتباطات با صنعت زنبورداری در ایران شناسایی کرد. این ابتکار عمل منجر به سفر تیم تخصصی زنبورداری به آفریقای جنوبی شد. هدف این سفر ارزیابی این صنعت، درک بهتر مراکز تحقیق و توسعه در آفریقای جنوبی و کشف بیشتر زمینه های همکاری متقابل در ارائه کمک و دانش فی و تخصصی برای صنعت زنبورداری و مراکز تحقیق آفریقای جنوبی بود.

برای اطمینان از آغاز و اوج گرفتن چنین پروژه هایی لازمست ذینفعان مختلفی وارد میدان شوند. پروژه ها بایستی بصورت بسته هایی طراحی شوند و مدیران پروژه نیازمند حضور ذینفعان و کلیه کسانی هستند که در این صنعت فعالیت دارند تا به کمک هم خلاء های موجود در صنعت تولیدات عسل را پر کنند.

ویکا خومالو

سفیر آفریقای جنوبی در ایران

زنبورعسل، کرونا، توسعه پایدار

شروع بیماری کرونا - کوید ۱۹ - در ابتدای سال ۲۰۲۰ میلادی و همه گیری بسیار سریع آن در طی چند ماه؛ تحولات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی بسیار شگرفی را در کره زمین رقم زد به نحوی که تمامی معادلات و ارتباطات بشر تحت تاثیر این بیماری قرار گرفته است. یکی از مهمترین بخش‌هایی که تحت تاثیر این بیماری به شدت آسیب دید و بیم آن می‌رود که ادامه یافتن این بیماری پاندمیک زندگی بشر را به مخاطره بیاندازد بحث تامین زنجیره غذایی بشر و نگرانی‌هایی عمده‌ای بابت عدم تولید محصولات کشاورزی و احیاناً تبعات بعدی آن از جمله قحطی در برخی از کشورها می باشد. در این بین کشورهایی که به شدت در حوزه مواد غذایی و کشاورزی خودکفایی لازم را ندارند بیشترین آسیب را متحمل خواهند شد. با کاهش تولیدات حوزه کشاورزی تحت تاثیر قرارگرفته بیماری کرونا و در ادامه محدودیت های صادراتی و نیاز بیشتر جامعه جهانی به مواد غذایی قطعاً اهمیت تولیدات کشاورزی در بین دولتها و مردم بسیار افزایش خواهد یافت. علاوه بر این خرید مازاد و عدم صادرات مواد غذایی ضروری توسط کشورهای تولیدکننده به این نگرانی بیشتر دامن می زند. تولیدات کشاورزی و در ادامه تولیدات دامی به صورت مستقیم و غیرمستقیم جهت تولید بذر، علوفه و میوه متاثر از گرده افشانی گیاهان است و دراین بین اهمیت زنبورها از جمله زنبورعسل بسیار حیاتی است. نگارش و اجرای برنامه هایی جهت حفظ زنجیره تامین، تولید و توزیع محصولات کشاورزی و خودکفایی در حوزه مواد غذایی ضروری مردم متناسب با شرایط کنونی در دوران کرونا و پساکرونا به عنوان یکی از اولویت های دولت ها بسیار ضروری است و در این بین حفاظت از زنبورها به عنوان یکی ارکان توسعه پایدار در حوزه کشاورزی بسیار پررنگ خواهد بود. یکی از پیامدهای بیماری کرونا در دنیا تاکید به خودکفایی در حوزه مواد غذایی و اهمیت به زیرساخت های ایجاد این زنجیره و توجه بیشتر به زنبورها به عنوان مهمترین گرده افشان های کره زمین خواهد بود. در طی چند دهه اخیر در پی سیاست های نادرست دولتمردان در توسعه نظام های تک کشتی، استفاده بی رویه از آفت کش ها و عدم اهمیت به گرده افشان های طبیعی اکوسیستم ها، از تنوع و جمعیت گرده افشان ها به شدت کاسته شده است. لذا نقش بسیار مهم حشرات تجاری از جمله زنبورعسل به عنوان یک گرده افشان موثر و کارآمد برای گرده افشانی طیف وسیعی از گیاهان زراعی و باغی و توجه بیشتر به گرده افشان های بومی زیست بوم ها بیش از پیش شده است. نتیجه گیری آن که کره زمین برای بقا و تعادل به گرده افشان هایی همچون زنبورعسل نیازمند است و سیاست گذاری دولتها جهت حفاظت بیشتر از این حشرات ارزشمند بسیار ضروری، بلکه واجب و حیاتی است.

زنبورها را حفظ کنیم

SAVE THE BEES

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان توسعه صنعتی
مفصل ملل متحد

صندوق حمایت از
توسعه صنعت
زنبورداری کشور